

Kommittémotion

Motion till riksdagen 2015/16:1932

av Jakob Forssmed m.fl. (KD)

Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2016 inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Motivering

Tabell 1. Kristdemokraternas förslag till anslag för 2016 uttryckt som avvikelse gentemot regeringen (tusentals kronor).

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (KD)
1:1 Kommunalekonomisk utjämning	89 679 937	+12 729 000
1:2 Utjämningsbidrag för LSS-kostnader	3 712 965	
1:3 Bidrag till kommunalekonomiska organisationer	5 350	
Summa	93 398 252	+12 729 000

Tabell 2. Kristdemokraternas förslag till anslag för 2016–2019 uttryckt som avvikelse gentemot regeringen (miljoner kronor).

	Utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner	2016	2017	2018	2019
1:1	Kommunalekonomisk utjämning	+12 729	+11 620	+11 320	+11 320
	Summa	+12 729	+11 620	+11 320	+11 320

Kommunsektorns utveckling

Kommuner och landsting ansvarar för stora delar av det som är välfärdens viktiga verksamheter. Sjukvård, skola och social omsorg utgör merparten av kommunsektorns uppdrag. Därmed är också kommunsektorns ekonomiska utveckling av största vikt för att säkerställa en fungerande välfärd.

Under den ekonomiska krisen 2008 utsattes kommuner och landsting för en stor ekonomisk påfrestning. Den klarades ut tack vare dels alliansregeringens extra statsbidrag och dels tack vare kommun- och landstingspolitikernas prioriteringar inom respektive budget. Sedan dess har sektorn återhämtat sig ekonomiskt samtidigt som nya utmaningar ställer stora krav.

Det som är mest betydelsefullt för kommuner och landsting är skatteunderlagets utveckling. Hur antalet arbetade timmar utvecklas är därför av avgörande vikt för att välfärdsuppdraget i kommuner och landsting ska kunna säkerställas. För närvarande utvecklas skatteunderlaget positivt. Alliansens budget för 2015 har gett sysselsättningseffekter som är bättre än vad som varit fallet med en rödgrön budget.

De nya och stora utmaningar som finns för kommunerna kräver att skatteunderlaget fortsätter öka kommande år. Därför är en effektiv jobbpolitik av avgörande betydelse för att kommuner och landsting ska kunna tillhandahålla välfärd med kvalitet. Kristdemokraternas jobbförslag kommer att leda till fler arbetade timmar och en fortsatt god utveckling av skatteunderlaget, vilket främjar välfärden.

Trots regeringen, uppskrivna prognoser av skatteunderlagets utveckling tack vare gynnsam konjunktur finns det anledning till oro. Regeringens politik främjar inte fler människor i arbete. Förändringarna i sjukförsäkringen, avsaknaden av reformer för att förbättra integrationen och höjda skatter kommer inte att leda till fler arbetade timmar. Regeringens budget är därmed långsiktigt problematisk för kommuner och landsting.

Statsbidrag är givetvis viktiga för kommunsektorn, men med detaljstyrande bidrag och så kallade gratisreformer tenderar regeringens förslag att leda till påfrestningar för den kommunala ekonomin. Effekten av gratisreformer blir ofta underfinansierade tjänster och felprioritering av verksamheter. Därför bör generellt sett regeringens gratisreformer avvisas.

För kommunsektorn är det avgörande att statliga styrsystem främjar en god hushållning av gemensamma resurser. Effektivitet och ändamålsenlighet är därför viktiga parametrar när reformer och riktlinjer beslutas. Prestationsbaserade ersättningar som överlåter åt landsting och kommuner att själva välja lämpliga metoder är exempel på god statlig styrning. Dessvärre överger nu regeringen de prestationsbaserade ersättningarna och övergår till att nöja sig med att handlingsplaner och statistik sänds in för att statsbidrag ska utbetalas. Det är varken effektivt eller ändamålsenligt.

Anslagsförändringar

Kristdemokraterna avvisar flera av regeringens reformer som påverkar den kommunalekonomiska utjämnningen. Mot bakgrund av att regeringen bedriver en politik som slår mot jobb och företagande ser vi med oro på att man samtidigt utökar det

offentliga åtagandet genom flera satsningar på att kostnadsbefria utvalda delar av välfärden. Risken med regeringens politik är att färre jobb skapas, sysselsättningen minskar och möjligheten att möta det ökade offentliga åtagandet försämras. Den nedåtgående spiral som detta riskerar att skapa med ytterligare skattehöjningar och försämrade jobbmöjligheter vore skadlig för Sverige.

Genom att det skapas arbeten skapas det också resurser att möta välfärdsutmaningarna. Att ge förutsättningar för att nya arbeten skapas är därför den viktigaste välfärdspolitiska åtgärden och den viktigaste åtgärden för att stärka kommunsektorns ekonomi.

Mot den bakgrunden avvisar vi förslagen om kostnadsfri tandvård för unga, kostnadsfri sjukvård för personer över 85 år och kostnadsfri mammografi. Vi säger också nej till förslaget om generellt tillskott till landstingen för sjukvården och gör istället en ny prestationsbaserad kvalitetssatsning med inriktning på förebyggande och rehabiliterande insatser. Dessutom säger vi nej till regeringens höjning av takbeloppet för äldreomsorgstaxan.

I enlighet med finansieringsprincipen tillförs medel till kommunerna för att finansiera vårdnadsbidrag i samtliga kommuner samt kravet på kommunerna att erbjuda alla föräldrar ett föräldrastödsprogram. Vi ger också en kompensation till kommunerna för att täcka kostnader för dagbarnvårdare som med vårt förslag inte längre kommer att kunna göra avdrag för övriga kostnader i tjänst. Den kommunalekonomiska utjämnningen minskar också eftersom kravet på att tillhandahålla kommunala energirådgivare avskaffas.

Därutöver justeras anslag 1:1 för sänkningen av arbetsgivaravgiften för unga samt för möjligheten för unga och nyanlända att tjäna sin första halvmiljon kronor skattefritt.

Jakob Forssmed (KD)

Désirée Pethrus (KD)

Penilla Gunther (KD)

Robert Halef (KD)

Caroline Szyber (KD)

Aron Modig (KD)